

Mladen Gerovac | 17 kolovoza, 2023

Pearlsea 31 HT: Prva hrvatska gliser jahta na elektro pogon

HRVATSKA MALA BRODOGRADNJA

Uskoro će zaploviti prva hrvatska gliser jahta na električni pogon. Bit će to 10-metarska Pearlsea 31 HT, djelo diplomiranog inženjera brodogradnje i direktora brodogradilišta Pearlsea Yachts Stipe Nevistića.

Škver Pearlsea trenutno je smješten u industrijskoj zoni mjestu Križ nedaleko Ivanić Grada. Iz tamošnje hale već je izašla cijela mala flota linije Pearlsea modela Open, Coupe i Flybridge dužine od 31 do 56 stopa. O „elektrifikaciji“ Pearlsea u suradnji s norveškom tvrtkom Evoy bilo je riječi i na ovogodišnjem Bootu u Dusseldorfu te na Sajmu nautike u Zagrebu. Sada se prešlo s riječi na djela.

Stipe Nevišić za kormilom Pearlsea 31 HT / Snimio: Mladen Gerovac

– Upravo nam je iz Norveške stigao komplet opreme: motor, instalacije i baterije za prvu jahtu na električni pogon. Prve elektro-jahte ići će u norveški čarter, a za našu elektro-flotu brodova treba tek razviti odgovarajuću infrastrukturu. Stoga će Evoy istodobno raditi na mreži punionica elektro-brodova u hrvatskim marinama – kazao nam je Stipe Nevišić.

Pritom će se voditi računa da s punim baterijama jahta ima autonomiju 7-8 sati u laganoj ekonomičnoj plovidbi, a u full cruising speedu ta je autonomija dva i pol do tri sata.

Prilikom našeg susreta na prošlogodišnjem nautičkom sajmu Biograd Boat Show 2022 Stipe je najavljavao povratak u Hrvatsko zagorje ili barem jako blizu. Namjerio je kupiti zemljište kod Jakovlja i napraviti brodogradilište s testnim bazenom i jahtama „ključ u ruke“. Kao što je to bilo nekad, još u vrijeme dok je svjetski biznismen Bernard Henk Van Den Heuvel u obližnjim Mokricama pokrenuo gradnju jahti Prinz Adriatic, a Stipe se tu zaposlio kao šef proizvodnje. Bio je to svojevrsni zov „djetinjstva“ da se vrati na mjesto odakle je krenuo u „magični yachting world“. Kako je rekao: „Eto, vraćam se „na rodnu grudu“.

Pearlsea 31. HT – uskoro umjeto dizela pogon na struju / Foto Pearlsea

Selidba iz Križa – u Veliku Ludinu

Ali u međuvremenu pobijedio je „plan za svijetlu budućnost“. A to je: stvoriti uvjete za razvoj projekata, za novi dizajn, za veću mogućnost korištenja suvremenih tehnologija gradnje brodova, za ovaj brod na energiju koja ne zagađuje okoliš. Zato je odlučio u industrijskoj zoni susjedne općine Velika Ludina kupiti halu i napokon biti svoj na svom. Jer dosad je bio u najmu hale u Križu koja je u vlasništvu arhitekta Marka Murtića, sina slavnog slikara Ede, koji u susjednoj hali proizvodi uredski namještaj.

Ovoj je odluci pogodovalo i to što ga je načelnik općine Velika Ludina tamo dočekaao raširenih ruku uz svu moguću podršku, a važna je bila i činjenica što može zadržati svih 20-tak sadašnjih zaposlenika. Ti su ljudi ovladali svim vještinama gradnje modernih jahti, a Velika Ludina im je blizu.

Možda, ali samo možda, i to u nekoj duboko podsvijesti na to je utjecala i loša karma unajmljene hale u Križu. Jer, Marko Murtić, svojedobno zanesenjak maksijedrenja, počeo je ovdje graditi ekskluzivne high tech regatne maksijedrilice vrhunskih performansi i stila. Kako je to najavljivao, trebalo je to biti nešto kao u svijetu automobila – Aston Martin. Marko je zato na tom projektu okupio vrhunsku ekipu Yacht i Powercraft dizajna iz Southamptonu na čelu sa Južnoafrikancem Shaumom Carkeekom. Isto tako vrhunsku produkciju garantirao mu je Novozelčanin Nicholas Beadle koji je zbog tog specijalnog zadatka privremeno doselio sa svojom ekipom u Križ ...

Zbivalo se to 2010. i 2011. godine. Baš tada sreo sam Marka na Bootu u Dusseldorfu, kamo je došao najaviti svoju prvu high-tech jedrilicu. Nije dobro završilo. Kao i mnogo toga u hrvatskoj maloj brodogradnji u to vrijeme kada se država za „vladavine“ Jadranke Kosor prema njoj ponašala kao slon u staklarskoj radnji. Mnogo je malih hrvatskih brodograditelja tada uništeno, a kamo li neće propasti jedna takva ekstravagancija kao što je trebala biti prva hrvatska high tech regatna jedrilica od karbona i kevlar.

Pearlsea 31 HT unutrašnjost / Foto: Pearlseayachts.com

Zatočenik mora

No, porinuće prve hrvatske gliser jahte na električni pogon zaslužuje da se zaviri malo dublje u prošlost. Stipu Nevistića more je zatočilo još kao dječaka kada je ljeto provodio kod rodbine u Kaštelama. Iz rodnog Tomislavgrada čeznuo je za morem od ljeta do ljeta. A onda je u Splitu krenuo u srednju strojarsku školu sa smjerom – brodogradnja. Veslati ili jedriti Kaštelanskim zaljevom, nije važno kako, važno je samo – ploviti. I u međuvremenu maštati na gatovima splitske lučice Spinut među brodicama, jahtama, jedrilicama. Uslijedio je studij i Stipe je godine

1994. stekao diplomu inženjera brodogradnje. Prvo zaposlenje – riječko brodogradilište „Viktor Lenac“. U surovj i sirovoj, betonskoj i šporkoj operativi jednog velikog škvera.

Predstavnik norveškog Evoja koji razvija električne brodske motore Dino Omerović ispred Pearlsea 31 HT na ovogodišnjem ZV sajmu nautike / Snimio Mladen Gerovac

Prvi Prinz Adriatic

U međuvremenu, odvijao se u Hrvatskom zagorju, u Mokricama kod Oroslavja jedan brodogradilišni projekt sasvim izvan medijske pozornosti. Nisu ga zabilježili čak ni lokalni izvjestitelji. A onda, kraj siječnja 2001. Boot Dusseldorf, najveći kopneni sajam nautike na svijetu. Na jednom štandu u famoznoj hali 6, u konkurenciji najljepših i najpoznatijih – lijepa luksuzna motorna jahta, pomalo nalik na slavnu liniju jahti – Princess. Iza nje ljudi za stolom razgovaraju na hrvatskom. Prodaju, kupuju? Ma ne – ovo je prototip prve moderne hrvatske motorne jahte, a naziv je – Prinz Adriatic. Svakom iskonskom novinaru na takvo nešto zadrhti srce – evo ekskluzive!

Priča ide ovako. Svestrani svjetski biznismen Nizozemac Bernard Henk Van Den Heuvel je kod Oroslavja u Hrvatskom zagorju kupio 24 hektara njiva i pustopoljina da tu podigne glavni distributivni centar dijelova automobila KIA za jugoistočnu Europu. Heuvel je kao nautičar i zaljubljenik u Jadran u Ičićima držao svoju motornu jahticu na kojoj je uvijek nalazio nešto što bi valjalo napraviti drugačije. Netko mu je stavio bubu u uho kako bi mogao graditi svoje jahte, umjesto da prigovara postojećima. Buba je sve više jačala, dok Heuvel nije odlučio da umjesto prodaje getriba, fertajlera i štostenfera u Oroslavju gradi jahte. I prvijenac je bio upravo tu na sajmu u Dusseldorfu 2001. godine pred nama.

Stipe Nevistić ispred jahte Pearlsea31 HT izložene na sajmu Boot 2023 u hali 6

Jadranski princ i zagorski kmetovi

Moj prvi susret s Nevistićem zbio se upravo u brodogradilišnoj hali Prinz Adriatic u Oroslavju. Zagorci, koji su ostali bez posla nakon privatizacijom uništenog Oroteksa i ostalih tvornica ovdje su na tekućoj vrpici zdušno radili na 15-tak

jahti u raznim fazama dovršenosti. Stipe Nevistić se iz Lenca javio na Heuvelov natječaj za šefa proizvodnje. Uskoro su kriza i država učinili svoje. Heuvel je odustao, Prinz je „abdicirao“, škver je tonuo. Čak su i hrvatski *main stream* mediji reagirali: „Tvornica jahti Prinz smatra radnike kmetovima!“ (Naslov iz Jutarnjeg lista, 9. travnja 2005.) Totalna propast.

Nevistić je odlučio spasiti kalupe i nešto opreme. Heuvel ga je podržao. Sada je Stipe imao slobodne ruke da projektira jahtu kakvu je želio. Preselio je proizvodnju u Križ, i tu je ubrzo rođen današnji Pearlsea. Posjetili smo svojedobno taj Nevistićev-Murtićev pogon u Križu. Iz te je hale izašao i onaj 17-metarski Pearlsea Silver Arow kao najveći spektakl prikazan 2017. godine na zagrebačkom sajmu nautike.

Gliser jahta – tiha kao jedrilica

Doista zvuči impresivno što je sve napravljeno i kakav je sjajan proizvod izašao iz ove prašnjave i zakrčene hale. Bio je to prekrasan brod sagrađen suvremenom tehnologijom – infuzijom u vakuumu, u stakloplastici, kevlaru i epoksi smoli. Time se dobio čvrst, ali lagan trup tako da potpuno opremljeni brod ukupno teži 15 tona, što je pune četiri tone manje nego što bi težio brod klasične gradnje.

U analima ZV-a ostat će Silver Arow zabilježen kao najveći brod koji je ikad prikazan u ovim oronulim halama iz doba jugoslavenskog komunističkog soc-realizma. Bio je to fantastičan pothvat, isplaniran doslovce na milimetar.

I evo sada Stipe Nevistić i nadalje radi i živi u svom životnom snu. U sezoni 2023. porinut će prvu hrvatski elektro-jahtu. Nema veze što Velika Ludina nema mora. Važan je izazov.

– Jahta će glisirati kao da je na dizel, a bit će tiha kao jedrilica!- veli Stipe.

Stipe Nevistić (u sredini) sa svojim Pearlseayachts timom na sajmu Biograd Boat Show 2022/ Foto: Snježana Ivić Gerovac

Ovaj tekst je dio projekta 'Hrvatska mala brodogradnja', a objavljen je uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije u sklopu projekta poticanja kvalitetnog novinarstva.

